



HUSITA

Časopis Pražské diecéze ČČSH

číslo 4/2026 | ročník XXIV | srpen 2026





Husita vychází 6x ročně

Vydává

Pražská diecéze Církve československé husitské
ve spolupráci s Husitským centrem, o. p. s.,
ISSN 1214-4630

Kontaktní adresa

Časopis Husita, Pražská diecéze ČČSH,
V Tišíně 3, 160 00 Praha 6
tel.: +420 777 759 652
e-mail: renata.veliskova@ccshpraha.cz
web: www.ccshpraha.cz/casopis-husita

Pověřená redaktorka a jazyková korektura

Renata Velišková

Grafické zpracování

Mgr. Simona Ullspergerová

Tisk

Tiskárna A.M.G., s. r. o.
Mírová 2, 679 04 Adamov

Příspěvky do časopisu

Deadline pro zaslání příspěvků je vždy
do 25. každého lichého měsíce. Jedině tak může
být zajištěno včasné vydání časopisu a jeho
distribuce čtenářům. R. Velišková, pověřená
redaktorka. Děkujeme za pochopení.

Spolupracovníci

Mgr. P. Blažek, Mgr. E. Buttová, Mgr. V. Drdová,
K. Chlumská, Mgr. K. M. Lukasová, PhDr. O. Nytrová,
Mgr. J. Pokorná, J. Špaková, doc. ThDr. D. Tonzar,
Th.D., J. Vlasák, MUDr. B. Ždichynec, CSc.,
PhDr. Mgr. P. Živný, Th.D.

Distribuci a objednávky zajišťuje

sekretariát PD ČČSH, tel.: +420 234 760 058
Faktury a potvrzení přijetí plateb zajišťuje
ses. Ing. Martina Hájková, tel.: +420 777 759 655

Prodejní místa

Prodejna Blahoslav, Wuchterlova 5, Praha 6
Pražská diecéze ČČSH, V Tišíně 3, Praha 6
Husův institut teologických studií,
Žerotínova 1100/36, Praha 3

OBSAH

4–8

Krakovec

9

Noc živých
kamenů

10–11

Dny evropského
dědictví 2026

12–13

Tradiční vzpo-
mínka Bitva
u Lipan

14

Bohoslužby
v Chotětově

15

Poutní bohoslužba
za Mistra Jana
Husa v Chotětově

16–17

Výročí, které si
zaslouží
pozornost....

18–22

Čtyři pražské
artikuly
pro 21. století

23

Kabala

24–25

Anna z Mochova
– žena, která
předběhla svou
dobu

26

Boží přítomnost

27

Rychlý kvíz

28–31

Výběr esejí
z knihy Ptejte se –
Život odpoví

32

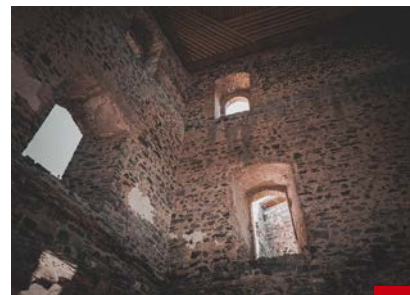
Doplňovačka

33

Spokojené stáří

34–35

Plaňany
vzpomínaly –
Martin Charvát



Krakovec

4



Tradiční vzpomínka na Bitvu u Lipan

13



Výročí, které si zaslouží pozornost

16



Čtyři pražské artikuly pro 21. století

22



Anna z Mochova

24

Pověřená redaktorka
Renata Velišková



Renata Velišková



Plaňany vzpomínaly

34

*„Znám své myšlenky, které mám o vás,
praví Hospodin, to, co zamýšlím pro vaše blaho, a ne pro utrpení:
dát vám budoucnost plnou naděje.“*



Gal. 5, 23 a:
„Ovoce Božího Ducha
však je láska, radost,
pokoj, trpělivost,
laskavost, dobrota,
věrnost, tichost
a sebeovládání.“

KRAKOVEC

Moji milí, vážené sestry a vážení bratři, přátelé. Zítřka to bude 611 let, kdy moc církve a státu prosadila smrt člověka, který nezapadal do systému poslušnosti a oddanosti. Člověka, který přemýšlel nad tím, zda chování a jednání lidí, státních i církevních mocností, odpovídá svému poslání. Zda církev plní poslání Ježíše Krista, zda zvěstuje Boží království, radostnou zvěst, zda vede lidi k lepšímu životu vnitřnímu i vnějšímu.

Ztráta židokřesťanského duchovního základu přivádí Evropu a lidi v ní k rozbředlosti a hledání duchovních náhražek formou různých esoterických zážitků a psychická stabilita je doháněna psycho-farmaky a psychoterapeuty. Přesto se mnoho lidí v Evropě stále více

potýká s psychickými i spirituálními problémy. Jaký lék jim nasadit?

M. Jan Hus oslovil lidi Láskou, Pravdou Boží a naplňováním Ježíšovy cesty. Dokázal promlouvat k lidem a oslovovat je výkladem Písma. Co bychom my mohli přinést člověku dnešní doby? Dnes bychom se my měli stát těmi, každý ve svém národě, ve svém městě, kteří dokáží uzdravovat, léčit spory, hádky a rozkoly a nebrat do rukou zbraně ani k obraně, ani k útoku.

V listě Galatským jsou v 5. kapitole skutky lidské svévole a ovoce Ducha svatého. Zkusme tedy do našich rodin, měst, států i mocností vnášet lásku k sobě i k druhým, radost ze života, pokoj v trápeních a vzteku, trpělivost se

sebou samým i s druhými třeba v názorové rozepři, budme k sobě i k druhým laskaví, dobří a věrní a naučme se být i tiší a ovládat se.

Děkuji mnohokrát bratru knězi Spectabilitě prof. Láškovi, že pronesl Promluvu, br. faráři Macounovi za službu i organizaci a br. kaplanovi Michalu Balko-

vi, který přijal kousek odsud v Novém Strašecí kněžské svěcení, za službu. Děkuji Vám všem, nositelům obecného i svátostného kněžství za účast.

Mějte se dobře. Bůh nám v našem snažení pomáhaj!

*Doc. ThDr. David Tonzar, Th. D., dr. h. c.
biskup pražský CČSH*

Ač byl upálen, stále mluví...

Upalování kacířů bylo jedním z nejznámějších způsobů trestání náboženských zločinů ve středověké Evropě. Kacířství znamenalo veřejné zastávání a hlásání názorů, které se lišily od nauky římskokatolické církve a neochotu své názory odvolat. Vyšetřování podezřelých osob bylo doprovázeno různými druhy donucovacích prostředků a mučením, jako bylo např. natahování na skřípec, drtiče prstů, vázání v bolestivých polohách, nucené polykání velkého množství vody a železná panna. Vyšetřování vedl církevní soud (inkvizice), který předal obviněného světské moci, která se postarala o samotnou exekuci rozsudku. Upalování bylo určeno pro lidi, kteří odpadli od víry, členy heretických hnutí, tzv. čaroděje a osoby odsouzené za kacířství. Počet obětí inkvizice mohl jít do milionů. Upalování byl jeden z nejpřísnějších trestů. Církev odsuzovala k tomuto trestu i samotné kněze. Tato praxe však nebyla běžná. Neznají se přesné statisti-

ky, ale lze předpokládat, že se jednalo o desítky až stovky duchovních, kteří byli církevními soudy shledáni vinými zločinem kacířství či jinými delikty. Nejprve byli zbaveni církevního úřadu, degradováni a teprve potom byli předáni světským úřadům k výkonu trestu. Církevní právo, tzv. kanonické, tehdy bylo shodné s právem světským. Dnes tomu již tak není, a tak římskokatolická církev je vlastně „stát“ ve státě, přičemž existují církevní tresty „*latae sententiae*“ za odpadnutí od víry, herezi, schizma, některé závažné útoky proti svátostem, apod. Nejobvyklejším trestem je exkomunikace, což znamená vyloučení z plného společenství církve a zákaz přistupovat ke svátostem, dokud tento trest není zrušen. Kanonické právo také zná „*ferendae sententiae*“, kdy je trest uložen výslovným rozhodnutím církevní autority.

Jména nejznámějších a historicky doložených upálení římskokatolických

kněží na základě rozhodnutí církevního soudu jsou: William Sawtrey (1401), Jan Hus (1415), Richard Wyche (1440), Thomas Bagley (1431), Girolamo Savonarola (nejprve oběšen, pak jeho tělo bylo spáleno 1498) a Giordano Bruno (1600).

V malém českém národě ve středu Evropy je kruté upálení kněze Mistra Jana Husa v německé Kostnici dodnes pocíťováno mnohými lidmi jako velká krivda. Možná právě proto jsou Češi skeptičtí k církevním institucím a obracejí se raději k jiným duchovním zdrojům.

Filozof prof. PhDr. Milan Machovec, Dr.Sc. se již v minulosti dlouhodobě zabýval otázkou, zda bude římskokatolická církev rehabilitovat Mistra Jana Husa. Domníval se, že plná rehabilitace je obtížná, neboť by se jednalo o kritické přehodnocení rozhodnutí Kostnického koncilu, který Husovo učení jasně odsoudil. (Machovec, M. Bude katolická církev rehabilitovat Jana Husa? Praha, NPL, 1963). Papež Jan Pavel II. sice v roce 1999 na mezinárodním sympoziu o Janu Husovi vyjádřil hlubokou lítost nad jeho krutou smrtí a označil ji za bolestnou ránu českým dějinám, ale je jasné, že římskokatolická církev nebude moci nikdy odvolat na základě svých vnitřních předpisů kanonického práva rozsudek Kostnického koncilu a prohlásit Mistra Jana Husa za pravověrného kněze a učitele.

Na Mistra Jana Husa však na mnohých místech v ČR každý rok vzpomínají členové sborů reformních církví. Jedním

z letošních setkání a oslav byla nedělní bohoslužba pod širým nebem Československé církve husitské na nádvoří hradu „Krakovec“ dne 5. 7. pod vedením rakovnického faráře Ing. Mgr. Jiřího Macouna spolu s kapitánem Mgr. Michalem Balkem, vojenským kaplanem 25. protiletadlového pluku ze Strakonice. Kázání pronesl emeritní děkan a současný proděkan HTF UK prof. ThDr. Jan Blahoslav Lášek, dr. h. c. Bohoslužby se také zúčastnili faráři a faráři z blízkých církevních sborů. Organizaci celé bohoslužby výtečně zajistil pan Mgr. Jan Sobek, kastelán hradu a současně starosta obce Krakovec.

Proč právě hrad Krakovec? Roku 1412 odchází Mistr Jan Hus z Prahy kvůli interdikt vyhlášenému kvůli jeho osobě. Interdikt byl církevní trest, kterým se zakazovalo konání některých nebo všech bohoslužeb vůči určité osobě, která se nacházela na určitém území. Hus pak kázal na venkově a napsal v té době velmi významné spisy. Pobýval nejprve na Kozím hrádku, až nakonec přijel na přelomu července a srpna roku 1414 na hrad Krakovec. Pozval ho majitel hradu a jeho podporovatel Jindřich Lefl z Lažan. Mistr se tam zdržel až do 11. října 1414. Během svého pobytu připravoval svoji obhajobu na koncil, upravoval své spisy, kázal lidem v okolních vesnicích a také čekal, až obdrží oficiální pozvání do Kostnice. Husův pobyt na Krakovci je proto posledním obdobím jeho relativní svobody, dobou, kdy mohl ještě psát, slobodně kázat a rozhodovat o své cestě na koncil, ze které se již nevrátil.

Slavnostní kazatel Jan Blahoslav Lášek se ve své promluvě soustředil na odkaz Mistra Jana Husa a zdůraznil význam jeho osobního svědomí, pravdu a víru jako pilíře morální integrity. Porovnával Husův neochvějný postoj s historickými i současnými příklady morálního selhání a kompromisu v českých dějinách, včetně stavovského povstání i událostí po srpnu 1968. Husovu víru představil jako zdroj jeho pevného svědomí, které mu nedovolilo zradit Boha, bližní ani sebe sama. Homilie vyzývala k návratu ke kořenům, k odvaze, studiu Husova odkazu a k životu podle jediné, nedělitelné pravdy. Připomněl Husova slova z doby jeho rektorátu jako nadčasový morální kompas pro naši současnou unavenou společnost. Tematicky se zaměřil na následující oblasti:

1. Odkaz Mistra Jana Husa a význam svědomí

• Klíč k Husově osobnosti

- Hus nebyl tvrdohlavý kacíř; jeho jednání řídilo svědomí vycházející z hluboké křesťanské víry.
- Věděl, že odvoláním by si zachránil život, ale zdiskreditoval by své dílo, což si jeho nepřátelé přáli. Jeho víra byla oporou svědomí.

• Husova koncepce míru

- V připravené, avšak nepronesené řeči definoval mír jako trojjediný vztah: mír člověka s Bohem, se sebou samým a s bližním.
- Základem tohoto míru je zachování Božích přikázání.

• Kategorie svědomí

- Ačkoli byla tato kategorie pojmenována až později, ústředním mo-



tivem Husova postoje bylo svědomí. „Mám svědomí, proto nemohu zradit“ je klíč k jeho neústupnosti.

• Jediná pravda

- Z Husova pohledu neexistuje dvojí pravda. Pravda je jen jedna: „bílé je bílé, černé je černé“.

2. Historické a společenské paralely

• Kompromisy a selhání svědomí

- Lášek upozornil na časté selhávání svědomí v českých dějinách po Husovi.
- Zmiňuje stavovské povstání a kata Mydláře, který se pomodlil a poté vykonával popravy.
- Kritizuje ty, kdo „převlékají kabát“, popírají své dřívější činy, a naznačuje paralely se současností i vlivem masmédií.

• Statečnost v dobách útlatu

- „Nechci tady plakat na hřbitově

nad promarněnými nadějemi. Chci uvést příklad statečnosti, z nekřesťanského prostředí, ale opravdu podivuhodně posilující: po srpnové okupaci byli představitelé země donuceni podepsat ostudné tzv. Moskevské protokoly, MUDr. František Kriegel nepodepsal. A tehdejší prezident Svoboda dobře věděl, co to pro Kriegela znamená. A trval na svém, že bez Kriegela se domů nevrátí. Zlo ustoupit muselo, Kriegel se vrátil, i když doma jej nečekalo nic dobrého. A pak tu začalo masové lámání charakterů, kde jsme se jako lid Husův zrovna neprojeví. Je to naše trauma a musíme udělat všechno, abychom tyto neblahé zkušenosti překonali, abychom konečně vykročili za Husem.”

• Postoj k dějinám a víře

– Lásek se vyjádřil kriticky vůči těm, kdo opovrhují dějinami, protože nechťejí, aby na ně svítilo světlo skutečné víry, humanity a pokory. Současně odmítá vágní, nedefinovatelnou spiritualitu; zdůrazňuje potřebu pokání a návratu ke kořenům existence. Světlem jsou konkrétní vyznavači, jako byl Hus.

3. Výzva pro současnost

• Nutnost studovat Husův odkaz

– Abychom mohli něco bránit, musíme to nejprve znát a studovat; to platí i pro Husův odkaz.

• Výzva k překonání strachu a pasivity

– Varování před obavami a nejistotou, které paralyzují. Kazatel připomněl Kristova slova: „Kdo vydrží až do konce, ten bude spasen“

a „Nebojte se, co budete mluvit, v pravý čas vám bude dáno“.

• Husova slova jako morální kompas

Citace Husových slov z roku 1409 (při jeho zvolení rektorem) jako orientační bod pro unavenou společnost:

- Nikoho neurážet a chtít pro všechny dobro.
- Nezávidět, vyhýbat se domýšlivosti, řídit se rozumem a držet se cti.
- Zachovávat, co je dovolené, vyhýbat se tomu, co škodí.
- Nestydět se mluvit; nezadržovat slovo, je-li ho zapotřebí pro spásu; neodmlouvat slovu míru a spravedlnosti.
- Naslouchat slovům svatých učitelů, abychom dosáhli „koruny života“.

Souhrnem lze říci:

1. Studovat Husův odkaz, abychom mohli jeho myšlenky bránit.
2. Najít odvahu a překonat neblahé způsoby jednání (traumata minulosti).
3. Řídit se Husovými principy (např. nikoho neurážet, řídit se rozumem, mluvit pravdu).
4. Usilovat o pokání a návrat ke kořenům vlastní existence, místo přijímání vágní spirituality.
5. Vyvodit osobní důsledky pro současnou situaci na základě historických příkladů.

Bohoslužba ČČSH byla velkým povzbuzením a duchovní posilou. Velkolepá homilie Jana Blahoslava Láška byla oceněna dlouhým potleskem více než stovkou účastníků tohoto krásného a nezapomenutelného setkání.

PhDr. Mgr. Petr Živný, Th.D.

Noc živých kamenů

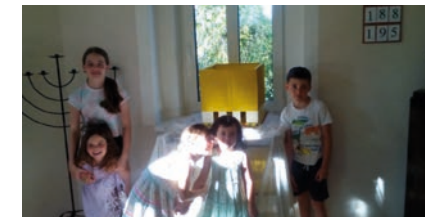
Duch Kristův je v tradici Církve československé husitské chápán jako živá Boží přítomnost. Tato přítomnost vede, posiluje a proměňuje člověka. Nejde o abstraktní pojem, ale o skutečnost, která ovlivňuje každodenní život. Karel Farský, zakladatel ČČSH, zdůrazňoval, že Duch Kristův představuje ducha svobody, pravdy a služby. Svoboda podle něj není svévolí. Je to vnitřní osvobození od strachu, přetvářky a duchovní pasivity. Pravda není jen ideologické heslo, ale životní způsob, který vzniká při setkání s Kristem. Služba není slabostí, ale projevem síly vycházející z lásky.

Moderní ČČSH tento důraz rozvíjí v kontextu dnešní společnosti. Tato společnost klade velký důraz na individualitu a autenticitu. Tyto hodnoty mohou být hezké a osvobozující. Člověk by měl být pravdivý, neměl by žít v přetvářce, má být sám sebou. Jenže autenticita se často stává alibi pro sobectví. „Jsem takový, jaký jsem, a ostatní ať se přizpůsobí.“ Pravda se zúží na osobní pocit tzv. na „moji pravdu“, která nemusí mít nic společného s odpovědností, vztahem nebo láskou. V takovém prostředí může boj za pravdu snadno ztratit význam. Člověk začne bojovat za svou pravdu, nikoli za pravdu Kristovu.

Farský by dnes lidem připomněl, že pravda není ani čistě subjektivní, ani chladně objektivní. Subjektivní prav-

da je příliš úzká a vymezuje se jen tím, co si myslím já. Objektivní pravda je příliš vzdálená. Existuje mimo člověka, ale nemusí se ho dotýkat. Pravda podle Ducha Kristova je existenciální skutečností: život v souladu s Bohem, se svědomím a s odpovědností vůči druhým. Pravda se neprosazuje silou, ale životem, charakterem a službou. Není to vítězství v debatě, ale věrnost tomu, co je dobré, spravedlivé a láskyplné.

Duch Kristův je proto viděn jako síla, která pomáhá člověku orientovat se v tlacích dnešní doby, ale také v nejistotách, v etických otázkách a v mezilidských vztazích. Je to klidný hlas svědomí, který nám (většinou) připomíná, co je správné. Je také světlem, které ukazuje cestu tam, kde se zdá, že již žádné není.



Moderní pastorační zdůrazňuje, že Duch Kristův působí právě především v lidské křehkosti, v pochybnostech, v zápacech, v okamžicích, kdy hledáme sílu nebo se snažíme začít znovu. Je to duch útěchy, který přináší pokoj do neklidu, uzdravení do bolesti a naději tam, kde se zdá, že všechno ztrácí smysl.

Mgr. Eva Buttová

Dny evropského dědictví 2026

Každý rok v září se v celé Evropě otevírají brány míst, která uchovávají paměť našich předků. Dny evropského dědictví (European Heritage Days), jsou pro každého z nás jedinečnou a lákavou příležitostí, (nejen z hlediska volnočasového), ale i tajemné možnosti nahlédnout do vzácných prostor, které běžně zůstávají lidskému oku skryté, tedy do sakrálních budov, radnic, klášterů, škol, paláců, i rozkvetlých zahrad, jejichž tichá krása a svědectví velice často uniká každodennímu spěchu.

V roce 2026 proběhnou EHD od 1. do 30. září a nesou velice silné téma: „Ohrožené památky.“ Oblast, která vybízí nejen k objevování, studiu, ale i k zamyšlení. Kolik krásy kolem nás čeká na obnovu? Kolik míst potřebuje naši pozornost, péči a modlitbu? Kolik příběhů a svědectví by mohlo zmizet, pokud je nebudeme ochraňovat?

EHD mají v České republice dlouhou tradici, konají se od roku 1991 pod záštitou Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, Ministerstva kultury a Ministerstva pro místní rozvoj. Součástí národního zahájení je také udílení titulu. „Nositel tradice lidových řemesel,“ které připomíná, že dědictví není jen v kameni, ale i v rukou lidí, kteří uchovávají živé řemeslo.



Samozřejmostí je nabídka k využití oficiální mobilní aplikace EHD, kterou si lze stáhnout pro Android i iOS. Aplikace nabízí přehledné menu, seznam památek, mapu památek i mapu akcí a lze ji používat i v offline režimu. (K nalezení v sekci Aplikace EHD a ke stažení na oficiálním webu Dnů evropského dědictví).

Srdečně Vás zveme na příjemnou procházku Prahou, jež propojuje duchovní dějiny, i architekturu s příběhy zvláštních míst, které si zaslouží naši pozornost. Procházka je určena

všem, bez rozdílu věku, rodinám, dětem, seniorům, farním obcím i těm, kdo chtějí poznat Prahu jinak, skrze její duchovní vrstvy, historické památky a místa, která letos nesou téma Ohrožené památky.

Tempo, si každý zvolí podle svých možností, takže se nemusíte bát, že by Vás procházka „předstihla.“

Začneme v kostele sv. Mikuláše na Starém Městě, jednom z nejvýznamnějších pražských chrámů, kde během dnů EHD probíhají speciální prohlídky, koncerty a výstavy. Chrám stojí na místě původního gotického kostela z 13. století a nabízí ideální duchovní začátek celé trasy.

Odtud se vlastním tempem vydáme na mystickou Staroměstskou radnici, která otevírá běžně nepřístupné historické sály a radniční kapli. Je to místo, kde se utvářely dějiny města.

Další zastávkou je Dům U Sixtů, jedna z důležitých pražských památek čekajících na obnovu. Středověké základy, renesanční a barokní přestavby zde vytvořily jedinečnou historii země, která potřebuje naši pozornost a péči. Právě zde se nejvýrazněji dotýkáme letošního tématu, ohrožených památek.

Pokračujeme do kostela sv. Havla, tiché duchovní oáze uprostřed města. Během EHD bývá otevřený

s možností prohlídky či koncertu, ideální prostor pro krátké zastavení a modlitbu.

Další putování nás přivede do rozlehlého Clam – Gallasova paláce, šlechtické rezidence s komentovanými prohlídkami a výstavami. Je to místo, kde se setkává umění, historie a péče o kulturní bohatství.

Zajímavostí zůstává, že na vybraných místech Prahy můžete během procházky narazit na již zmiňované „Nositele tradice lidových řemesel,“ tedy ukázky řemesel, dílny a prezentace tradičních technik připomínajících, že dědictví není jen v kameni, ale i v šikovných rukou lidí, kteří uchovávají živé řemeslo.

Závěr procházky nás zavede do klášterní zahrady Anežského kláštera, tichého prostoru rozjímání, kde se historie setkává s duchovní smírem. Je to ideální místo k zakončení celé trasy.

Zdroj:
SDRUŽENÍ HISTORICKÝCH SÍDEL ČECH, MORAVY A SLEZSKA. Dny evropského dědictví 2026: Základní informace. [online] Praha: Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, 2026. [cit. 2026-07-24]. Dostupné z: <https://ehd.cz/redakce/index.php?lanG=cs&portal=3284&slozka=281413&xsekce=325089&clanek=325089>

Kateřina Chlumská



TRADIČNÍ VZPOMÍNKA NA BITVU U LIPAN

V neděli 24. května t. r. v náboženské obci v Úvalech – v zahradních prostorech Domu s pečovatelskou službou, jsme uctili památku všech padlých v Bitvě u Lipan, kde se 30. května 1434 střetla vojska táborů a sirotků s utrakvisticko – katolickou koalicí. Tato bitva skončila drtivou porážkou radikálů a smrtí jejich vůdce Prokopa Holého. Tehdejší lipanská událost znamenala konec nadějí na radikální změny a nastolení tehdejší nové politické situace. V místě kdysi odehrané bitvy stojí dnes LIPANSKÁ MOHYLA jako připomínka tragické bitvy u Lipan, do níž byl vložen kalich jako symbol husitů.

VŠEM PADLÝM V BITVĚ U LIPAN – V Ě Č N Á P A M Ě Ť!

BOŽE VŠEMOHOUCÍ!

PŘIPOMÍNÁME SI PAMÁTKU

PROLITÉ KRVE

NA LIPANSKÉ HOŘE,

KDE PŘED 592 LETY

POVSTALI PROTI SOBĚ

BRATŘI PROTI BRATŘÍM,

TÁBOŘI, SIROTCI

A PANSKÁ JEDNOTA .

PROSÍME ZA DUŠE VŠECH

TĚCHTO PADLÝCH

A ZA ODPUŠTĚNÍ

ZASLEPENOSTI A NENÁVISTI

V NAŠÍ HISTORII,

VEDOUCÍ KDYSI

K BRATROVRAŽEDNÉMU BOJI.

POMOZ NÁM, BOŽE K POUČENÍ,

ABY SE PODOBNÁ TRAGÉDIE

V NAŠÍ PŘÍTOMNOSTI I V BUDOUCNOSTI

JIŽ NEOPAKOVALA.

KÉŽ TATO PAMÁTKA VEDE K JEDNOTĚ,

V PRAVDĚ A LÁSCE.

K TOMU NÁM DOPOMÁHEJ BŮH.

AMEN.

Mgr. Jitka Pokorná, farářka NO Úvaly



VŠEM PADLÝM V BITVĚ U LIPAN VĚČNÁ PAMĚŤ!

BOHOSLUŽBY

Církeve československé husitské
kaple betlémská v Chotětově

**každou 1. neděli v měsíci od 16h
v letním období a od 14h v zimě
(listopad - březen)**



kontakt: **Kamila Magdalena Lukasová**
kamcadova@seznam.cz, 605810423

Poutní bohoslužba za Mistra Jana Husa v Chotětově

Po více než 70 letech jsme uspořádali v námi svépomocně opravované kapli v Chotětově poutní bohoslužbu, při níž jsme vysadili před kapličkou Husovu lípu a s modlitbou Páně, písněmi a naší hymnou položili slunečnice a další květiny k soše J. Husa na návsi. Pak se vrátili zpět, občerstvili se a na předzahrádce vedle lipky zasadili rostlinky a bylinky účastníky přinesené a zazvonili na znovuzprovozněný zvon na znamení, že se tam budeme scházet každou první neděli v měsíci od 16 h. v letním období a ve 14 h. přes zimu.

Poutní bohoslužba
v pondělí 6.7. od 14:00

**BETLÉMSKÁ KAPLE
v Chotětově**
Pořádá NO v Benátkách nad Jizerou
Církeve československé husitské

@kaplesvrodiny
f: CČSH_Benátky nad Jizerou

Výročí, které si zaslouží pozornost.....



V horkém odpoledni 25. června si uživatelé církevního centra služeb pro seniory Horizontu připomněli čtvrt století jeho existence. V přilehlé zahradě se sešli všichni obyvatelé tohoto penzionu, včetně veřejnosti – přátel a příznivců. Přišli i oba starostové ÚMČ Prahy 6 Suchdola – stávající i předchozí a poděkovali panu řediteli Jiřímu Přeučilovi za jeho vedení a službu v oblasti sociální péče o život seniorů na Suchdole.

K projevu díků panu řediteli i všem sociálním pracovnícům a zaměstnancům Horizontu se připojil i člen rady Husitské diakonie bratr Aleš Ptáček.

Když byl Horizont v květnu 2001 otevřen, byla to velká sláva. Život v Horizontu zahájil bohoslužbou tehdejší patriarcha Josef Špak. Velké poděkování Pánu Bohu patřilo i sestře farářce Martě Jurkové, která přišla s nápadem vybudovat dům, v němž by mohli lidé v útulném prostředí vlastního bytu prožít klidné stáří. Prvními uživateli bytů v Horizontu byli členové naší církve. Měli tu nejen svůj domov, ale i rodinu církve. Konaly se zde 2x do měsíce bohoslužby a každý den sestra farářka Kučerová otvírala při biblické hodině Písmo. O zpěv duchovních i národních písní tu také nebyla nouze a koncerty přizvaných hostů z uměleckého prostředí byly vítanou nabídkou i pro suchdolské sousedy.

Zvláštní kapitolu v životě Horizontu otevřel pan ředitel Přeučil zajištěním odpoledních přednášek a vyprávění pozvaných hostů. K nejoblíbenějším patří cestopisné s promítáním obrázků, ale i jiné z oboru historie či zajímavostí světa kolem

nás. Pan ředitel všechna odpolední setkání v Horizontu připravuje velmi pečlivě tak, aby se při nich dobře cítili i přítomní senioři ze stacionáře.

Většina z nich potřebuje služby asistenčních sester a jsou vděční za možnost zapojení do aktivit, které se jim v Horizontu nabízí. Jak šla léta, procházel Horizont nejrůznějšími změnami technického i personálního charakteru. Většinou šlo o změny ku prospěchu věcí. Je však jedna změna, která není uspokojivá – a o té se chci zmínit. Je mi líto, že současní uživatelé bytů v Horizontu nepřicházejí z prostředí rodin naší církve.

V březnu loňského roku se stal Horizont mým domovem v závěru života. Dosti velká životní změna nebyla pro mne lehká, ale po čase jsem si zvykla a dnes oceňuji všechna pozitiva zdejšího pobytu v Horizontu. Kromě osobního soukromí to jsou služby pečovatelské pomoci ve všech situacích, na které už věk nestačí, mohu sdílet spolu s ostatními životní zkušenosti, starosti i radosti, názory a zájmy i skromná přání a plány pro čas příštích dnů. Je tu všude kolem i krásná příroda, možnost procházek třeba i s holí nebo s chodítkem. Jen sdílení ve víře je tu poskrovnu.

Chybí tu možná někteří z vás, milí členové naší církevní rodiny, kteří o možnosti bydlení v domově Horizont nemáte informace. Pokud se

blíží čas, kdy už nebudete mít dost sil prožívat své stáří soběstačně, cítíte se občas osaměle, nebo máte obavy, že už vám neslouží paměť jako dříve – neváhejte se zajímat o pobyt v Horizontu – všechno se vám tu vylepší na těle i na duchu – toho zárukou je sám Hospodin a po něm hned pan ředitel Jiří Přeučil, který nás tu všechny spravuje svou dobrotou, veselou myslí a moudrostí. Budu se těšit, že se s některým z vás brzy uvidím.....

Jana Špaková, farářka



V případě vážného zájmu o bydlení v Horizontu je třeba podat přihlášku. Tu vám pošle poštou nebo v mailové adrese pan ředitel Jiří Přeučil na adrese:

**Horizont – středisko
Husitské diakonie**



ředitel Jiří Přeučil



Na Vrchmezi 8/231
165 00 Praha 6



tel. 233 101 421
tel. 220 921 242





Čtyři pražské artikuly pro 21. století

smělá reinterpretace

Bratr biskup David Tonzar se zúčastnil mezinárodní 38. konference evropských protestantských muzeí v Telči a Velké Lhotě u Dačic v České republice. Přinášíme jeho přednášku, kterou při příležitosti této konference přednesl.

Vážené dámy, vážení pánové, milí hosté,

scházíme se zde v Telči, abychom se přenesli o 6 století před naši dobu a možná se trochu z pohledu vědy nestandardně zamysleli nad „husitským programem“ očima současnosti.

Může ještě více než 600 let starý dokument promluvit do života člověka dnešního století? Může něco

předat zástupcům Francie, Švýcarska, Německa, Rakouska a Česka? Vznikal v době, kdy zaběhnutý řád světa určovala římskokatolická církev a „světská“ nobilita tehdejšího světa. Přinášel však návrh na změnu systému, změnu uvažování a změnu života. Šel proti struktuře řízení správy státu i církve a zasahoval do života každého člověka. Je neuvěřitelné, že se stal mezi roky 1421–1621 (De iure až do Obnoveného zřízení



Fotografie z 38. konference evropských muzeí v Telči a Velké Lhotě

zemského 1627 pro Čechy a 1628 pro Moravu) zákonem, který prakticky 200 let ovlivňoval život člověka na území historických českých zemí.

Co si vzít z oněch Čtyřech pražských článků, které přinášely svobodu projevu duchovních při kázání, vracely se k praxi přijímání pod obojí způsobou (sub utraque specie), požadovaly zákaz světského panování kléru a bezmála 400 let před francouzskou revolucí otevřely v Evropě otázku rovnosti před zákonem? Díky Bohu máme ještě prostor i na této konferenci uvažovat svobodně a možná i z pohledu jisté části evropské společnosti provokativně.

1. Svobodné hlásání Božího slova

Jestliže prvotní záměr měl v 15. století vyjádřit svobodu „Kázání“ pro duchovní, může se zdát, že dnešní člověk především v Evropě má právo podle Základní listiny práv a svobod na svobodu projevu a právo na informace (čl. 17, odst. 1 a 2) a není potřeba se tímto článkem dále zabývat. S vývojem AI jsou však jednou částí populace k získání vlivu vytvářeny „důvěryhodné“ informace, které mají za úkol odvést příjemce informace od skutečnosti a skutečnost, lépe řečeno její interpretaci, zkreslit, upravit či zcela změnit. Na záchranu pravdy je pak ze strany druhých budována ochrana, která má zamezit šíření „nepravdy“. Tímto „obránným



aktem“ se ovšem vytváří prostor pro zrod elit, které budou „znát pravdu“ a většinové skupiny lidí, kteří budou sdílenou pravdu přijímat. První článek artikul však směřoval k tomu, že každý oprávněně ustanovený kněz může zvěstovat Boží slovo a každý posluchač může toto slovo přijímat, a to se všemi pozitivními i negativními interpretacemi.

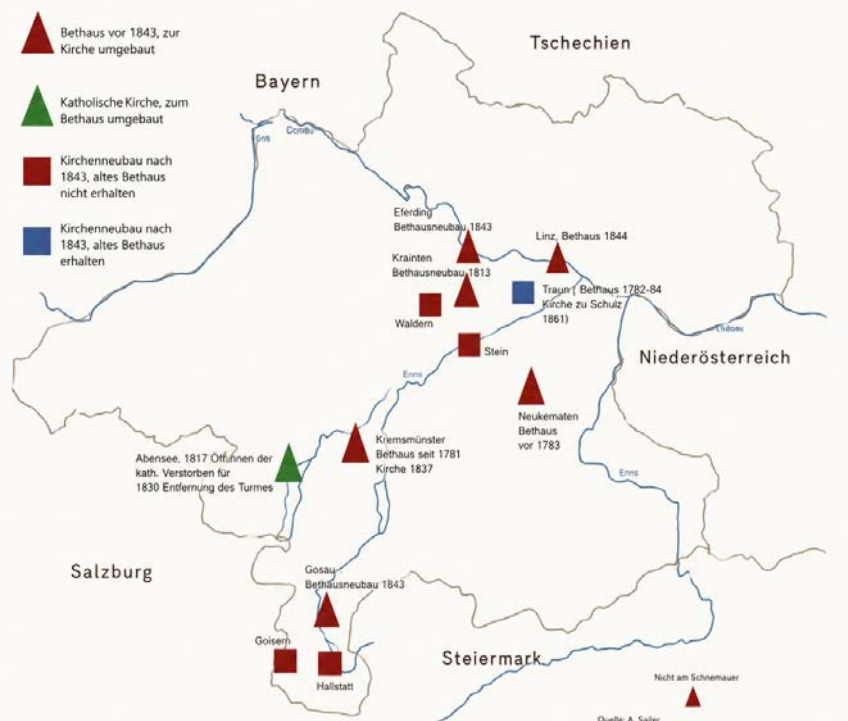
První článek lze tedy interpretovat i tak, že každý člověk v současném světě musí mít přístup ke všem pramenům, a to i záměrně upraveným, a sám má být natolik zdatný a eticky zralý je vyhodnocovat pro život svůj i společnosti bez vytváření ochranných elit, které budou veškeré informace „filtrovat“ ke správnému pochopení. Tuto filtraci se všemi důsledky musí provádět člověk sám.

” Každý člověk
v současném světě
musí mít přístup
ke všem pramenům.

2. Přijímání pod obojí

Odebrání kalicha pro laiky učením o konkomitanci vneslo do středověké společnosti ještě větší nerovnováhu v postavení duchovních a laiků. Přijímání bude tedy v římskokatolické

Bethhäuser in Oberösterreich



Fotografie z 38. konference evropských muzeí v Telči a Velké Lhotě

církvi na dalších bezmála 900 let až do II. vatikánského koncilu výsadou duchovních. Toto narušení rovnosti vyvýšilo duchovní k exkluzivnímu přijímání. Smělost v interpretaci tohoto článku může být v požadavku odmítnutí „benefitů“ pro určitou část obyvatelstva a zajištění dostupnosti základních práv a svobod (zdravotní péče, vzdělání, bydlení, rozhodování) pro všechny bez ohledu na postavení nebo „elitní“ status. Nezdravé je i vytváření jakéhosi zdravého prostředí

k bydlení vytvářením elitních zón a nepřístupných míst. Elity díky plotům a uzavřením veřejných ulic brání vstupu všech na území jejich bydlišť. Vedle toho na jiném místě evropských měst jiná skupina lidí vytváří tzv. „no go“ zóny. Dochází k zásadní diferenciaci, která vede k nestejným oprávněním k veřejně poskytovaným službám.

Odkaz druhého článku by tedy mohl směřovat k apelu na rovný přístup všech lidí k životu nejen v Evropě,

ale i na celém světě bez zvýhodňování jedné skupiny lidí nad druhou.

”
Rovný přístup všech lidí k životu bez zvýhodňování jedné skupiny nad druhou.

3. Zákaz světského panování kněží

Středověký záměr tohoto bodu huitského programu je zřejmý, církev, kněží, mají po vzoru apoštolů pečovat o duchovní život člověka a nehromadit bohatství, ani se nepodílet na správě a řízení úřadů, soudů a vlády nad určitým územím. Dnes by šlo při nesmělé reinterpetaci hovořit o požadavku přísného oddělení politické, ekonomické a například i mediální moci ve státech, i v nadnárodních korporacích. Duchovní již zdaleka nejsou elitami ve smyslu středověkého uspořádání světa, avšak jejich roli převzaly především ekonomické, oligarchické elity, které prostřednictvím politické moci a mediální služby mohou zvyšovat a upevňovat svou pozici na úkor většiny společnosti.

Ochranou proti zvyšování moci a vlivu určité skupiny lidí nesmí být revoluce ve smyslu komunistické

diktatury proletariátu ve smyslu: Ty máš hodně, my nemáme nic, vezmeme si tedy to Tvé, neboť máme právo na život (srovnej F. M. Dostojevskij, Zločin a trest). Řešením by měla být výchova dětí a celých generací k úctě k lidskému životu a rovnosti lidí před Bohem i druhými lidmi a výzva k mírnění drastických sociálních nerovností napříč celým světem ze strany bohatých i chudých.

4. Rovnost před zákonem

Středověký program určuje viny a chyby, kterých se lidé dopouští, aby závěrem apeloval na stejný postih jakéhokoli člověka bez rozdílu postavení a moci. Právě přijetím tohoto článku začíná ve střední Evropě novověk. Bez ohledu na cokoli bude za hřích trestán kdokoli a stejnou měrou! Odvážné a nezvyklé na začátek 15. století.

Interpretace posledního článku může směřovat k rovné vymahatelnosti práva u nobilit šlechtických, ekonomických, politických, mediálních, vědeckých i sportovních. Imunita

”
Řešením by měla být výchova celých generací k úctě k lidskému životu a rovnosti lidí.



Fotografie z 38. konference evropských muzeí v Telči a Velké Lhotě

nemůže být tvořena mocí a finančním zázemím, ale výchovou a rozhodnutím každého člověka nevykonávat jakékoli činy směřující k poškození života, zdraví či majetku druhého člověka. Je nutné apelovat na integritu právního státu. Je možné například uvažovat o konci takzvaných daňových rájů pro nadnárodní korporace i jednotlivce, postihovat ty, kdo ničí pro krátkodobý

zisk životní prostředí či zneužívají svůj vliv k zastírání svých nedobrych činů.

Ne zcela standardním a vědecky korektním způsobem došlo k představení čtyřech pražských článků modernímu člověku. Více než o vědeckou a odbornou práci šlo o pokus o klipové představení více než 600 let starého programu zjednodušující a popularizační formou se všemi pozitivy i negativy takového výkladu. Šlo o pokus, sondu, jak tyto staré výpovědi přenést a zpřístupnit jejich pochopení člověku dnešní doby, k zamyšlení nad tím, co dělám já jako člověk dobrého a kde mám naopak nedostatky.

*Doc. ThDr. David Tonzar, Th.D.
Telč, 25. dubna 2026*

KABALA

Kabala v překladu z hebrejštiny znamená přijetí v podání



Jedná se o souhrn tradic z dávných věků, patrně z Indie. Další rozšíření o učenosti přišlo do úrodného půlměsíce. Původ esoterismu – obrácení dovnitř – pochází z Egypta, z čehož čerpali další učenci v duchovních naukách.

Za věčné božství byl pokládán had, který se kouše do ocasu – uroboros symbol věčnosti. Božství je zobrazováno v různých sochách. V Egyptě to byl jeden čas Aton – bůh Slunce. Psané texty se dají datovat do roku 500 př. n. l. Hvězdopavci, kněží s pomocí vlád ovládají lid v bázní.

Při vzniku hebrejského písma kol. roku 200 n. l. skládající se z 20 znaků a v přidružení čísel vznikl tarot pro získání tvůrčí síly. Bádej, přemýšlej, kombinuj. Kabalisté nedefinují Boha a lidem je nepoznatelný. Kabala je vědou o duši, o Bohu a v pochopení nadpřirozených jevů v Božích cestách. Nedoporučuje návaznost lidí k sochám. Je pokládána za tajnou nauku zahrnující praxi a teorii. Prostřednictvím modlitby lze přenášet svá přání i ve skupině tzv. modlitební stráží k Bohu, a tak se bránit před škůdci. Obrácením přirozeného morálního řádu světa vzhůru nohama. Zlo je dobro, lži jsou pravda. Ti nejlepší

z nás udělají ty nejhorší věci a poslouží ku blahu všech. Zlu není dáno tvořit záměr a bude vždy zrušeno dobrem. Kabalisté nevěří v objektivní realitu a navenek vymýšlejí falešné události a uvádějí to za přirozené.

Vývoj pokračuje od 8. stol. n. l. Kabala je v pozornosti alchymistů, rosenkrucciánů, templářů. Vůdci vůli nazývají vesmírným magnetismem nebo slovem aur, což je alchymistické zlato. Z kabaly čerpají zednáři při zasedání lóží a různé sekty jako satanisté, organizátoři černých mší, okultisté a v poslední době gurové,

V množství literatury o kabale se vždy značí vědecký pokrok a názor autora textu. Jedná se o druh historického vševědního bádání, a tak to bude pokračovat a na něco se odvolat.

Kabala je druh židovské mystiky k přiblížení Bohu a ovlivnila židovskou teologickou literaturu a je součástí judaismu. Je zahrnuta do přednášek filozofie a na teologických fakultách. Zdá se, že v pozadí mudrování se jedná o majetek.

Použitá literatura: Papus, Kabala, Volvox Globator, Praha 2016, ISBN 80-7207-586-1

Jan Vlasák

„
Imunita nemůže
být tvořena mocí
a finančním
zázemím.“



Anna z Mochova – žena, která předběhla svou dobu

O husitském hnutí se píše mnoho, o bitvách, o Husovi, o Žižkovi, o vozové hradbě, zbraních. Jen skutečně skromně se hovoří o ženách, které k hnutí patřily. A pramálo se ví o hrdinkách, které stojí u samotných kořenů. Jednou z takových osobností byla Anna z Mochova, žena, jejíž jméno se povětšinou pozapomnělo a v dějinném kontextu se bohužel objevuje jen zřídka, přesto byla hybnou silou událostí, které jistě zásadně ovlivnily podobu tehdejšího hnutí.

Životní příběh Anny je vlastně i neprávem opomenutý. A přitom je to ne zcela běžný jev pro ženu té doby. Anna z Mochova byla jihočeská šlechtična z rodu Neumburgerů, žena s vlivem, odvahou a osobním charismatem. Narodila se patrně kolem roku 1370 do rodiny Petra (Pešla)

Neumburgera, majitele tvrze Mochov a zakladatele kostela sv. Bartoloměje. Vyrůstala v prostředí propojeném s pražskými patricijskými rody, což mělo vliv na vzdělání, velký rozhled a bezesporu i společenské postavení. Status samozřejmě později dokázala obratně využít ve prospěch husitského hnutí.

Rodiče ji provdali za Jana Sezimu z Ústí a na Kamenici, s nímž zplodila děti Prokopa, Jana mladšího a dceru Bonuši, ale i vychovávala jeho dva syny z prvního manželství. Právě na panství Sezimů z Ústí vznikl zajímavý životní příběh, který Anně zajistil místo v dějinách. LP 1413, zde našel útočiště i ctihodný mistr Jan Hus, pronásledovaný interdikcí a klatbou. Anna jej „údajně“ pravidelně navštěvovala na Kozím hrádku a některé prameny „naznačují“, že jejich vztah

neměl pouze duchovního smysl. Např. František Palacký píše o šlechticích jako o ženě Husově, což bylo „zvláště příznivé“, a nebylo tedy náhodou, že se mistr Jan Hus LP 1414 na její přání přestěhoval přímo do jejího domu v Sezimově Ústí.

Po smrti manžela získala Anna rozsáhlý majetek a také část hradu Hradiště, Kamenici nad Lipou i většinu Sezimova Ústí. Stala se tak jednou z vlivných žen regionu a svou autoritu využila k podpoře radikálních kazatelů, kteří po Husově smrti hledali útočiště. V jejím domě se shromažďovali Jan z Jičína, Petr Kániš, Jan Bydlinský a další duchovní, kteří zde vytvářeli zárodky náboženské obce, jež později přerostla v táboreské hnutí.

Anna však nepatřila jen k umírněným husitům. Podle historika Václava Vaněčka stála u zrodu adamského hnutí ve vsi Čábel, kde působil francouzský kazatel Adam Rohan. Adamité, známí svými rituály symbolizujícími návrat k rajske nevinosti, zřejmě přitahovali Annu svou svobodnější, méně hierarchickou spiritualitou. Její „veselá letora“ a odpor k přísné církevní morálce ji přivedly mezi ně, a právě proto ji lze považovat za jednu z klíčových ženských postav radikální větve husitství.

Roku 1420 připojila Anna Sezimovo Ústí k nově vznikajícímu Táboru. Čin, který mohl vykonat jen člověk s mimořádnou autoritou. Její poddaní se tak stali „věrnými a přesvědčenými husity“ a město se na krátký čas stalo centrem duchovního kvasu. Její nevlastní syn Oldřich

však později převzal panství a radikály z města vyhnal, což vedlo k tragickým událostem roku 1420, kdy byl sám husity zajat a brutálně usmrčen.

Anna se těchto událostí již nedožila. Zemřela počátkem roku 1420 ve věku asi padesáti let, podle dobových zpráv po pokousání psem nakaženým vzteklinou. Její smrt byla bolestivá a dramatická, ale zároveň ji uchránila před osudem jejích duchovních soupeřů. Adamité byli o rok později Janem Žižkou pochyťáni a upáleni.

Ačkoliv se její jméno v dějinách objevuje jen zřídka, (pořekadlo za vším hledej ženu, je jisté na místě) a její příběh je připomínkou toho, že i v době, kdy ženy stály na okraji politického a duchovního života, mohly sehrát zásadní roli v dějinách, a že některé z nich byly hybnou silou událostí, které změnily tvář českých zemí.

Zdroje

ČERNOHORSKÝ, Daniel. Anna z Mochova poskytovala útočiště Janu Husovi i dalším radikálním kazatelům. 100+1 zahraniční zajímavost [online]. 25. 8. 2025 [cit. 5. 6. 2026].

Dostupné z: <https://www.stoplusjednicka.cz/anna-z-mochova-poskytovala-utociste-janu-husovi-i-dalsim-radikalnim-kazatelum>

HŮRKA, Martin. Překrutná Jezabel Anna z Mochova. Mochovský zpravodaj [online]. 13. 1. 2025 [cit. 5. 6. 2026]. Dostupné z: <https://www.martinhurka.cz/index.php/2025/01/13/prektrutna-jezabel-anna-z-mochova/>

NEUMANN, Pavel. Ves Čábel a rozverná Anna z Mochova u zrodu husitských adamitů. Jižní Čechy Teď!, 15. 5. 2021. Dostupné z: <https://www.jcted.cz/ves-cabel-a-rozverna-anna-z-mochova-u-zrodu-husitskych-adamitu/>

PALACKÝ, František. Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě. Praha: L. Mazáč, 1927, 5 sv. díl 3 Národní bibliografie: cnb002368924. <https://ndk.cz/periodical/uuid:b37113ao-dc0c-11e7-8939-5ef3fc9ae867>

Kateřina Chlumská

Boží přítomnost

V době krize se lidský pohled často zužuje na jediný bod bolesti, strachu a nejistoty, což může vést k pocitu, že víra se vzdaluje a Bůh že někdy prostě mlčí. Ale i v těžkých chvílích slabosti se může projevit Boží přítomnost i mnohem hlouběji. Krize sama o sobě není vůbec selháním, ale spíše jakýmsi okamžikem setkání s vlastní křehkostí a jednoduchostí.

V takových okamžicích není vůbec nutné mít všechny odpovědi, ani prokazovat svou sílu. Stačí klidně uznat, že situace je těžká, a právě v této upřímnosti se otvírá prostor pro Boží účast. Víra v čase slabosti se neprojevuje velkými vyznáními nebo jistotou bez pochybování, ale spíše jako tichá prosba, povzdechnutí nebo bolestné mlčení. Je to jediná, neměnná důvěra, která se zrodí z hlubokého vědomí, že Boží láska není skutečně podmíněná našimi skutky nebo pocity, ale rozhodně navždy trvá jako věrná síla.

Základní principy víry zdůrazňují,

že vztah s Bohem je velice osobní, i když jej člověk nemusí vždy zcela vnímat. Bůh je přítomen v každé jemnosti a tichu, je útěchou a nadějí, které člověka nesou i v nejtěžších chvílích. Krize není koncem, ale spíše přechodem další cestou, na níž člověk nalézá víru a ví, že Boží přítomnost není závislá na jeho pocitech, ale na Boží věrnosti.

Útěcha víry spočívá v tom, že Boží láska zůstává stálá, i když se všechno ostatní může hroutit. Naděje nepřichází z našich posledních sil, ale z Boží blízkosti a přítomnosti. I v té nejhlubší temnotě může člověk být nesen světlem, které nepohasíná, a to je základní zvěst víry, která nabízí útěchu a sílu i v běžném životě.

Zdroje

Církev československá husitská, Brněnská diecéze. Rodinné bohoslužby v čase nouze. Brno: CČSH Brněnská diecéze, 2020. Dostupné z: <https://www.ccsk.cz>. Církev československá husitská. Základy víry Církve československé husitské se stručným komentářem. Praha: Církev československá husitská, 2014. ISBN 978-80-7000-106-6. Dostupné z: <https://www.ccsk.cz/files/150/Veroune-dokumenty/3059/Zaklady-viry-CcSH-se-strucnym-komentarem-1971-2014.pdf>.

Kateřina Chlumská



Rychlý kvíz

1. „Jsem muž. Narodil jsem se na přelomu 14. a 15. století v jihočeském městě, které je známé z Vašeho století muzeem rekordů, a právě odtud pochází i mé přízvisko.“
2. „Studoval jsem na Karlově univerzitě a stal jsem se mistrem svobodných umění. Později jsem se připojil k radikálnímu husitskému proudu, který kladl důraz na rovnost věřících a odmítal přepych církve. Sám jsem žil velice skromně. Informace o mém osobním životě v písemnostech bohužel nebyly dochovány.“
3. „Byl jsem jedním z hlavních teologů svého hnutí. Dílo „Vyznání a obrana Táborů“ Confessio Taboritarum, „Vyznání a obrana Táborů“ o tábořském učení s mezinárodním ohlasem.“
4. „Účastnil jsem se i důležitého jednání s umírněnějšími husity a zástupci v Basileji na disputaci roku 1433, mezi radikálními husity (tábory), umírněnými (kališníky) a koncilní stranou. Zastával jsem přísné pojetí přijímání podobojí a odmítal jsem kompromisy, které by oslabily naše zásady.“
5. „Po porážce radikálního křídla jsem byl zajat a uvězněn. Svůj život jsem dožil v žaláři a zemřel roku 1433, ale mé spisy dál ovlivňovaly české náboženské myšlení. Jsem známý i jedním z výroků: „Caput ecclesiae est solus Christus.“ (Hlavou církve je jediné Kristus.)“



A mé ctěné jméno vážení? Mikuláš Biskupce z Pelhřimova

Zdroje:

BISKUPEC Z PELHŘIMOVA, Mikuláš. Řeč Mikuláše Biskupce z Pelhřimova na basilejském koncilu v roce 1433. Ed. Magdaléna Jacková, Pavlína Cermanová. Pelhřimov: Klub přátel historického Pelhřimova, 2011. 43 s. ISBN 978 80 7415 046 3. s. 9 – 39. Muzeum Vysočiny Pelhřimov. Internetový zdroj: <https://muzeumpe.cz>

ČORNEJ, Petr. Velké dějiny země Koruny české. Svazek V: 1402–1437. Praha – Litomyšl: Paseka, 2000. ISBN 80-7185-266-6. ŠMAHEL, František. Husitská revoluce. Sv. 1–4. Praha: Historický ústav AV ČR, 1993. 1. vyd. Další vydání Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-85268-24-8.

Kateřina Chlumská



Výběr esejí z knihy Ptejte se – Život odpoví

O. Nytrové a B. Ždichynce

Jsme zavaleni informacemi a věcmi. Jde nám o individualitu a hledáme štěstí. Co nás může oslovovat, naplňovat? Toužíme po svobodě, s otázkou odpovědnosti máme určitý problém. Zajímá nás technický pokrok, ale také mytologie, toužíme po kráse a dobru, láká nás umění.

Jde nám o sounáležitost s lidmi. Zdařilé a naplňující vztahy, v nichž vnitřně rosteme a zrajeme. Chceme být poutníky dějinami a nenechat se svést jenom na cestu konzumu.

Ve vzduchu se „třepotá“ neklid doby

Zamýšlíte se někdy nad tím, jak vnímáme současnou dobu? Každodenní zkušenost postmoderního člověka je „rozkouskovaná“. Prožíváme zvláštní „nahodilost“ bytí, epizodičnost prožitků a závratnou proměnlivost všech aspektů společenského života, nepevnost a netrvalost, dokonce snad zánik standardů „toho, co je normální“. Lidé jsou vrženi do postmoderní společnosti a nemají kam utéci.

Sociolog Zygmunt Bauman je odborníkem, který dokáže chápat postmoderní dobu a společnost ze sociologického i filosofického hlediska. Současnou situaci analyzuje takto: „(Lidé) se musejí podívat do tváře vlastní mravní nezávislosti, a tedy mravní odpovědnosti, kterou jim nelze vzít, ale již se ani nemohou zříct. Tato nová nutnost je často příčinou mravního bloudění a zoufalství. Dává však také morálnímu subjektu šanci, jakou dosud nikdy neměl.“ Baumanovy psychologicky fundované podněty nám pomáhají přispět k lepšímu porozumění rozporům společnosti, v níž žijeme. Odvolává se přitom také na německého filosofa

a sociologa Jürgena Habermase, který konstatuje, že realie lidského života sice nejsou takové, jaké bývaly kdysi, že však úkol, který z nich vyplývá, se nezměnil a že tedy není důvodů pro to, abychom o jeho smyslu pochybovali.

Oč se jedná ve sporu o postmodernitu

Zygmunt Bauman se dále zamýšlí nad tím, o co jde ve sporu o postmodernitu. Filosofie, sociologie a další humanitní obory se utvářely ve svérázné symbióze s modelem světa, v němž byly situovány. „Strategie sloužily k úvahám nad modelem, model sám se pak utvářel a upevňoval během těchto úvah (...) Těžko tedy říci, kdo zde byl tkalcem a co bylo tkaninou, ale tkalcovský stav sám i způsob tkaní odpovídaly přesně jak druhu příze, tak vzorům, jež měly být utkány,“ praví. Můžeme asi jenom souhlasit. Přiznejme si, že se nám nechce zbavovat se ověřených myšlenkových návyků a revize tohoto postoje je mnohdy bolestná. Lze to pochopit. Bojíme se vnitřních rozporů, obáváme se mnohoznačnosti, toužíme po jednoznačných vizích, po shodě v principech, jež jsou pokládány za nezbytné pro přežití celku. Danou problematiku výstižně shrnul francouzský představitel postmoderní filosofie Jean Francois Lyotard. Moderní život podle něj plynul v neustálém napětí mezi provinční zaostalostí, nemotivovaností a neprůhledností aktuálního stavu na straně jedné a všeobecností, vědomým sebeutvářením a průhledností stavu budoucího.



Dnes jsme opět dále a podle Baumana prožíváme „tekutou“ dobu, což je pochopitelně velmi náročné. Existuje tu tlak mnoha protichůdných požadavků. Epizodičnost a rozkolísanost doby některé lidi uzurpuje a deptá. Obracejme se proto tváří v tvář ke svým duchovním oporám a nespomínejme na kořeny své spirituální totožnosti. „Tekutá“ doba, a také „tekutá“ láska na nás jako na křesťany klade vysoké nároky. Chce to opravdovost, odpovědnost vůči svému bytí. Nechme se oslovovat Pravdou, dejme se jí vést a vnitřně scelit.

Láska jako odpověď na problém lidské existence

„Láska je jedinou rozumnou a uspokojivou odpovědí na problém lidské existence,“ uvažuje v knize Umění milovat Erich Fromm, významný americký psycholog a sociolog německého původu. Láska – to je nejzazší a nejzákladnější, nejskutečnější lidská potřeba. Má-li člověk umět milovat, musí si sám sebe navýsost cenit. Bez úcty a respektu nemá láska hloubku a „páteř“. Láska je aktivita. Když miluji, žiji totiž ve stavu aktivního zájmu o milovaného člověka. Je třeba zůstat ve stavu bdělosti, nebýt líný a lhostejný, nepropadat pohodlnosti. Milovat znamená uzavřít závazek a nedostat záruku, dávat se cele v naději, že naše láska vytvoří lásku v milovaném člověku. Je přitom třeba věřit v druhého, v jeho možnosti. To znamená, že



ctnost „naděje“ se k lásce velmi úzce váže. Ve sféře lidských vztahů je vedle naděje nezbytnou „vlastností“ pro každé významné přátelství či lásku dále víra. Praxe lásky totiž praxi víry vyžaduje. Schopnost milovat podle E. Fromma záleží i na tom, zda je člověk schopen zbavit se svého narcismu a v některých případech rovněž nezdravého připoutání k matce. Láska dále závisí na schopnosti růst, vyvinout tvůrčí orientaci vůči světu a vůči sobě samému. K lásce v neposlední řadě nezbytně patří soustředěnost.

„Soustředit se znamená žít plně v přítomnosti.“ (...) „Chce-li se někdo stát mistrem v umění milovat, musí začít tím, že bude cvičit kázeň, soustředění a trpělivost ve všech aspektech svého života,“ tvrdí Fromm. Schopnost být sám – tedy sám se sebou – je předpokladem schopnosti milovat. Zde si připomeňme Sókratovu „péči o duši“. Kdo o duši pečuje, může rozvíjet lásku, tvořivost, pravdivost. Milovat je tedy skutečným uměním, něčím nesmírně ryším, a tak v této souvislosti oceníme další Frommovu přesnou a výstižnou formulaci: *„Osvojit si nějaké umění konečně předpokládá i nejvyšší nálehavost. Není-li umění tím, na čem nejvíc záleží, učedník se nikdy nevyučí.“*

Pro lásku v pravém slova smyslu je důležité co neaktivněji rozvinout celou svou osobnost a výše jmenovaný odborník upozorňuje na cosi velmi podstatného. Že totiž najít uspokojení v individuální lásce je nemožné

bez schopnosti milovat svého bližního. Dodejme na závěr, že to není možné bez dalších skutečných ctností, jako jsou pokora, odvaha, víra a kázeň. Dosažení a rozvíjení schopnosti milovat je vzácné. Stačí se zamyslet nad tím, kolik každý z nás potkal v životě lidí skutečně milujících.

Proč se nepodívat na svět dětskýma očima

Markéta Hlasivcová, knihovnice a spisovatelka, vnučkám pravidelně vypráví o českých dějinách a snaží se je inspirovat, aby se vžívaly do rolí, které je osloví. Jsou z nich náhle princezny, kněžny, panovnice, projevují své sklony a povahu.

Šestiletá Jolanka si s chutí oblékla bleďmodré princeznovské šaty a urovnala bělostnou krajkovou vlečku. Důstojně se napřímila, pokynula pravicí a s grácií se uklonila.

„Já bych založila Anežský klášter. A potřebovala bych k tomu ovšem pomoc od nějakého sympatického prince, ne od nějakého náfukey. Musím si ho najít, aby to byl ten pravý a opravdu pomohl.“

Osmiletá Zorka s výrazem i postojem sebevědomé panovnice důležitým a razantním tónem ředitelky zeměkoule pronesla svou tezi: *„Víš, babičko, já bych jako slavná kněžna Libuše vůbec nehledala žádného Přemysla, ale*

vládla bych sama, to by mě bavilo nejvíce!“

Všechny tři se zasmály a pustily se do společného pečení švestkového koláče, ke kterému se snaživě připojila i tříletá Radanka.

Mějme potřebu pohostinného sdělování sebe sama

Nejde o to, abychom zaplnili prázdno nějakou cizí přítomností, ale abychom druhému umožnili účastnit se jisté skutečnosti, plnosti. Pokusme se přijímat bližního, dávat mu z toho, co sami dostáváme, čím se naplňuje srdce, víra, doufání v naplněný a zajímavý život. Poskytovat pohostinnost znamená vpravdě sdělovat druhému něco ze sebe sama. Otevřít se, ukázat svoji mysl, svoje hledání a doufání a tím se dávat bližnímu. Novýma očima, proměnou se dostáváme k hostině lásky. Cítíme vnitřní potřebu podat svědectví o svém životě, sdílet svůj příběh. Je to vždy určité riziko, ale to nejcennější bez rizika prostě být nemůže.

Podle francouzského filosofa Gabriela Marcela mezi schopností cítit a schopností tvořit neexistuje rozdíl v přirozenosti, ale v síle. Mohli bychom také říci v energii. V tvořivých lidech cítíme energii, která vyrazí dech. Záleží na motivaci a intuitivně správně zvoleném zacílení. Vztahy tvoříme, naslouchání do nás vlévá nové myšlenky a postoje, pomáhá agapální lásce. V ní nemá místo svévole a manipula-



ce, je v ní kosmické objetí, pozvedáme se, vnímáme pokoru obdarovaných Duchem. Máme prožívat „radikální pokoru“, pokoru vyhrocenou transcendenci toho, jež jako subjekt vzýváme. Objevuje se vznícené očekávání. *„Nemůže jít jen o to spoléhat se na sebe, abychom mohli vyjít vstříc tomuto nesmírnému závazku, ale v aktu, jímž jej ustavuji, otevírám zároveň nekonečný kredit Tomu, vůči němuž tento závazek přebírám, a právě to je Naděje,“* uvádí Gabriel Marcel.

Směřujeme k agapální moudrosti

Mnozí máme tu zkušenost, že naděje je nesmírná síla, je to také hluboká ctnost, nadějí protéká živá voda, prozařuje ji světlo. Máme totiž důvěru k Pánu kosmu. Dozráváme duchovně a necháváme se Ježíšem opásat, rozhodně se neopásáváme sami jako v čase mladické pošetilosti. V tom jsme podobní jako apoštol Petr. Od nejistoty v čase kohoutího zakokrhání přecházíme k odhodlání pastýře beránků. Často se na životní cestě ocitáme v šerosvitu, je to jakýsi střední stav mezi světlem a tmou, z něhož se má člověk probojovávat k plnému světlu, prožívat žizeň po absolutnu a mířit odhodláním k agapální moudrosti.

(z třiatřicáté knihy esejí

a básní Olgy Nytrové

Ptejte se – Život odpoví, Praha 2025.

Editorem a spoluautorem je

Bohumil Ždichynec)



DOPLŇOVAČKA

nejen pro děti...

1. První pražská defenestrace se odehrála
30. _____ 1419.
2. Průvod vedl známý husitský kazatel Jan
_____.
3. Husité a dav šel od kostela Panny Marie
_____.
4. Chtěli, aby radní propustili jejich neprávem
_____ přítele.
5. Radní na ně podle kronik házeli
z oken _____.
6. Rozhořčený dav vtrhl
na Novoměstskou _____.
7. Několik konšelů bylo vyhozeno z _____.
8. Tato událost se považuje za začátek
husitské _____.
9. Husité věřili, že brání pravdu _____.
10. Krátce
po defenestraci zemřel král Václav _____.



Správné
odpovědi

1. června
2. Želivský
3. Sněžné

4. uvězněné
5. kameny
6. radníci
7. oken

8. revoluce
9. Páně
10. IV.



Spokojené stáří



Poslední etapou lidského života je stáří. V lidském těle probíhá určitý fyziologický proces, který je u každého člověka jiný. Dříve se za stáří považovalo šedesát let. Technickým a vědeckým rozvojem lidské společnosti se věková hranice mění a už to není šedesátka, ani sedmdesátka, ale osmdesát a výše... Svou roli zde především hraje stále se vyvíjející medicína.

Obecně také platí, čím je člověk starší, tím více ubývá sil, dochází k oslabení imunitního systému, tím je větší náchylnost k nemocem, které ve stáří člověka trápí. Také dochází ke změnám jeho životních potřeb. Staří lidé potřebují více klidu, pocit bezpečí a spokojenost. V jejich věku přicházejí o své životní partnery a partnerky, cítí se osamoceni a ztrácejí jistoty. Někteří strádají i duchovně. Někdo stráví stáří doma v rodině, jiný dá přednost odchodu do domu s pečovatelskou službou...

V našem církevním společenství úvalské náboženské obce máme sestry žijící v domě s pečovatelskou službou v Úvalech, jež si velmi chválí. Nejsou tu samy, i když každá bydlí ve své bytové jednotce, ale mají kolem sebe sousedy,

se kterými se setkávají na chodbě, sedí na lavičkách a povídají si spolu. Mají zde zájmové kroužky, besídky a kulturní programy. Dobře zde funguje klub důchodců, který vede jedna naše velmi aktivní sestra. Díky tomuto klubu klienti DPS podnikají různé zajímavé výlety. A dokonce zde probíhá i univerzita třetího věku. S manželem ji také absolvujeme.

Pro věřící Církve československé husitské i další zájemce konáme zde duchovní péči, tzn. bohoslužby a posezení u kávy se zamyšlením nad různými tématy, o kterých diskutujeme. Nechybí ani zajímavosti ze světa.

Z mého pohledu určitě tady senioři vyššího věku nestrádají, naopak žijí spokojené stáří. Vzhledem k narůstajícímu počtu seniorů vyššího věku v naší zemi, je třeba více takových zařízení, aby ti nejstarší soběstační lidé podle svého rozhodnutí měli kde spokojeně dožít.

Na to myslíme ve svých společných modlitbách.

Mgr. Jitka Pokorná NO Úvaly



Plaňany vzpomínaly – Martin Charvát

V úterý 16. června 2026 se Husův sbor Církve československé husitské v Plaňanech stal místem mimořádného setkání generací. Uskutečnil se zde večer věnovaný projektu **Příběhy našich sousedů**, který již řadu let organizuje Post Bellum – Paměť národa. Ve spolupráci Městyse Plaňany, náboženské obce ČČSH v Plaňanech a Základní školy Plaňany se příběhy, které zazněly při regionální prezentaci v Kolíně, sym-

bolicky vrátily tam, kde vznikly – mezi své sousedy. Projekt Příběhy našich sousedů vede žáky k tomu, aby poznávali dějiny prostřednictvím konkrétních lidských osudů. Mladí lidé vyhledávají pamětníky, naslouchají jejich vzpomínkám, pracují s archivními materiály a vytvářejí dokumenty, které uchovávají paměť místa i jeho obyvatel. Nejde jen o výuku historie. Je to především škola naslouchání, úcty ke

starší generaci a porozumění tomu, že velké dějiny se odehrávají v životech obyčejných lidí. Plaňanští žáci představili příběhy dvou výrazných osobností našeho městyse – **Mgr. Petra Tkadlece**, dlouholetého učitele, ředitele školy a řezbáře betlémů, a **Františka Pokorného**, dlouholetého skauta, dobrovolného hasiče a nositele vyznamenání Zasloužilý hasič. Jejich životní zkušenosti jsou součástí historie Plaňan a díky práci žáků budou zachovány i pro budoucí generace. Po promítnutí dokumentů následovala otevřená beseda. Vzpomínalo se na školu, spolkový život, skauting, dobrovolné hasiče i každodenní život v Plaňanech v minulých desetiletích. Do rozhovoru se spontánně zapojovali také návštěvníci a přidávali vlastní vzpomínky. Právě v těchto chvílích bylo patrné, jak důležité je vytvářet prostor pro společné sdílení paměti. Není náhodou, že se toto setkání uskutečnilo právě v Husově sboru. Církev byla vždy místem nejen bohoslužeb, ale také vzdělávání, setkávání a uchovávání



duchovního i kulturního dědictví. Husův sbor v Plaňanech se na jeden večer stal místem, kde se přirozeně propojily generace – mladí lidé, kteří příběhy zpracovali, pamětníci, kteří je vyprávěli, i posluchači, kteří je doplňovali vlastními vzpomínkami. Ohlasy návštěvníků byly jednoznačné. V pamětní knize se objevila slova jako „Dnešní večer byl úžasný“ nebo „Velice krásná beseda. Děkuje.“ Nešlo však jen o povedenou kulturní akci. Byl to večer, který připomněl, že paměť národa vzniká z příběhů lidí kolem nás a že jejich vyprávění má stále sílu spojovat. Poděkování patří organizaci Post Bellum, žákům a pedagogům Základní školy Plaňany, oběma pamětníkům i všem, kteří se na přípravě tohoto krásného setkání podíleli. Věříme, že podobná setkání budou pokračovat i v dalších letech a že Husův sbor bude i nadále místem živého dialogu mezi minulostí a současností.

Mgr. Martin Charvát

SETKÁNÍ NOVĚ POKŘTĚNÝCH

19. ZÁŘÍ 2026



- 10:00 Bohoslužba v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze (s prohlídkou kostela),
- následuje cesta (pěšky nebo MHD) na diecézní zahradu V Tišíně 3, Praha 6, kde Vás čeká občerstvení, hudba a také program pro děti.

Srdečně Vás zve
DAVID TONZAR, biskup pražský

Církev československá husitská,
Pražská diecéze ČČSH a Náboženská obec v Praze 1-Staré Město
vás zvou na

SLAVNOSTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ

ke Dni válečných veteránů, k 108. výročí ukončení 1. světové války
a k 87. výročí úmrtí člena ČČSH studenta Jana Opletala.

Účast přislíbili:
zástupci Armády ČR, ČsOL, Společnosti M. R. Štefánika
a další představitelé veřejného, společenského
a politického života.

Při této příležitosti se bude tradičně konat pobožnost
v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze

v úterý 10. listopadu 2026
od 17 hodin.

Pobožnost povedou: ThDr. Tomáš Butta, Th.D., patriarcha ČČSH
doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., biskup pražský ČČSH
kázáním poslouží ThDr. Jan Hradil, dr. h. c., Th.D., biskup bratislavský ČČSH

Moderuje: Mgr. Jaroslav Drda